

Czy Ukraina jest w Europie? Rozmyślania na temat Dni Europy na Ukrainie

Українці дотychczas не potrafią jednoznacznie odpowiedzieć на pytanie „Czy nasz kraj znajduje się w Europie?” W wymiarze geograficznym żadnych wątpliwości co do tego nie ma, jednak czy jesteśmy w Europie w wymiarze politycznym, gospodarczym i kulturalnym? W tych kategoriach raczej jesteśmy Azjatami.

Częstokroć przychodzą na myśl słowa jednego znajomego doktora politologii z UMCS w Lublinie. Twierdzi on, że Białoruś w porównaniu z Ukrainą, mimo dzisiejszego reżimu autorytarnego Łukaszenki, ma więcej szans na integrację z Unią Europejską.

Najpierw rażą mnie te słowa, jednak jeżeli spojrzeć głębiej na tę perspektywę, to można zauważyć, że nasz północny sąsiad ma wszystkie szanse na to, żeby w najbliższym czasie zmienić swój ustrój polityczny. Białoruś to nieduży kraj i doprowadzić go do porządku byłoby o wiele prościej, aniżeli Ukrainę. Na Białorusi jest możliwe szybkie wdrażanie reform, pod warunkiem demokratyzacji kraju.

Na Ukrainie złożyła się całkiem

przeciwna sytuacja. Dотychczas żaden z przedstawicieli rządu nie deklarował swej niechęci odnośnie wstąpienia do Unii. Autorytaryzmu w naszym kraju również na razie nie ma. Demokratyzacja i wolność słowa, przynajmniej dотychczas, była całkowita. A jednak nie jesteśmy bliżej Europy w porównaniu z Białorusią czy nawet Mołdawią. Ukraina nadal jest szarpana przez przeciwne siły polityczne i wrogo nastawionych przez poszczególnych polityków obywateli ze wschodu i zachodu, północy i południa. Drobiazgowo sprzeczki wyrastają do olbrzymich rozmiarów w celu uspiania uwagi w sytuacjach rzeczywistości problematycznych. Trudności ekonomiczne zwiokrotnie przez brak kultury rozdzie-

Чи Україна в Європі? Роздуми з приводу днів Європи в Україні

Українці досі не мають однозначної відповіді на запитання «Чи знаходиться наша держава у Європі?». Географічно – немає жодного сумніву, а от чи знаходимося ми у Європі політично, економічно, зрештою, культурно? Швидше за цими критеріями тяжіємо до Азії.

Часто пригадується думка знайомого доктора політології із Люблінського університету Марії Кюрі-Склодовської Анджея Думали про те, що Білорусь, попри нинішній авторитарний режим Лукашенка, має набагато більше шансів євроінтегруватися, аніж Україна.

Спочатку мене дивував подібний вислів, проте, якщо глибше розглянути найближчу перспективу, то наш північний сусід має усі шанси незабаром змінити політичний устрій, країна за розмірами невелика, тож і навести лад можна набагато оперативніше. При умові демократизації білорусів вони надзвичайно швидко зможуть провести у себе реформи.

В Україні ситуація діаметрально протилежна. Досі жоден із високих чиновників не заявляв про небажання інтегруватися в Європу. Авторитаризму поки що у нас немає, демократизація і свобода слова донедавна, принаймні на словах, була повна, проте ми абсолютно не ближчі до Європи, аніж Білорусь чи, навіть, Молдова. Україну досі розривають протиріччя політичних сил та ворожо налаштованих все тими ж політиками звичайних громадян сходу і заходу, півночі і півдня. Дріб'язкові чвари роздуваються до велетенських масштабів аби приспати пильність та увагу до вирішення більш серйозних проблем. Економічні негаразди, помножені на безкультур'я, розди-

**Торги суверенітетом
України тривають?**
Świat fantasy
Aleksandra kornejka

Афористичний вислів Кучми «Україна не Росія» втратив свою актуальність.

Aforystyczna wypowiedź Kuczmy „Ukraina nie Rosja” straciła na swej aktualności.

**BACK IN THE
USSR**

str. 3

**У Вроцлаві презентують
нові напрямки навчання
Wrocław prezentuje nowe
kierunki studiów**

Таких не знайдете у цілісній Польщі.

Takie trudno znaleźć w całej Polsce.

str. 5

**Луцька молодь проти
тютюнового диму
Łucka młodzież przeciwko
dymowi tytoniowemu**

Закон забороняє курити у ліфтах, у навчальних закладах, у під'їздах будинків, у громадському транспорті...

Ustawa zakazuje palenia w windach, w placówkach oświatowo-wychowawczych, na klatkach schodowych, w komunikacji miejskiej...

str. 6

**Не варто говорити,
треба малювати
Szkoda gadać,
trzeba malować**

Никифор Криніцькі – це не мистецький псевдонім, це результат спеціальної містифікації, яку здійснило керівництво ПНР.

Nikifor Krynicki – to nie pseudonim artystyczny, ale wynik specjalnej mistyfikacji władz PRLu.

str. 8

**Чехи на Волині
Czesi na Wołyniu**

Згідно з переписом населення у 1921 році на Волині проживало 25 200 тисяч чехів.

Według spisu ludności w 1921 roku Wołyń zamieszkiwało 25 200 tysięcy Czechów.

str. 16

**Наш
передплатний
індекс: 49053**

Suwerenność Ukrainy jest nadal sprzedawana? Торги суверенітетом України тривають?

Minęło prawie sto dni od wybrania przez Ukraińców nowego prezydenta, który na podstawie Konstytucji Ukrainy jest gwarantem suwerenności, integralności terytorialnej państwa oraz mechanizmem kontroli i równowagi między rządem a parlamentem.

Osobiście mnie jako obywatela niepokoi zachowanie obecnej głowy naszego państwa, który zupełnie nie spełnia powierzonych mu funkcji. Ponadto na szczególną uwagę zasługuje nadmierna ingerencja rządu w media, zaangażowanie polityczne i kontrowersyjne decyzje Sądu Konstytucyjnego Ukrainy, represje przeciwko opozycji. Stawiając za cel udzielenie odpowiedzi na aktualne pytania, przeprowadziłem badania sytuacji politycznej w kraju po „starcie” kadencji Janukowycza.

Czy Unia Europejska odreaguje na umieszczenie rosyjskich baz w Kijowie?

Po ratyfikacji w kwietniu przez rządy Rosji i Ukrainy charkowskiej umowy o przedłużeniu pobytu rosyjskiej Floty Czarnomorskiej w Sewastopolu nie słyszałem żadnych zarzutów ani też ostrzeżeń ze strony UE. Cytuję Waclawa Bartuszkę: „Nawet jeśli Ukraina pozwoli na wprowadzenie rosyjskiej bazy wojskowej do Kijowa, nikt nie wypowie się przeciw temu. Ukraina jest państwem niepodległym i sama decyduje, co ma zrobić” – powiedział w wywiadzie „Komersant” Ambasador Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej pełniący specjalne funkcje w zakresie problemów bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej.

Częściowo możemy wytłumaczyć pozycję Unii Europejskiej, która z przerażeniem przypomina sobie wojnę gazową pomiędzy Ukrainą a Rosją, która osiągnęła szczyt w styczniu 2009. Unia przygotowywała się do różnych wariantów kryzysu gazowego, jednak obniżenia dostaw o 100% nikt nie mógł sobie wyobrazić, bo nie było czegoś podobnego nawet w czasie „zimnej wojny”.

Rząd Mykoły Azarowa wciąż wymienia Rosję jako swego wielkiego strategicznego partnera, równocześnie ostro krytykując gazowe umowy podpisane przez Julię Tymoszenko. I tutaj nasuwa się jeszcze jedno pytanie: czy ma prawo jeden strategiczny partner poniżać drugiego i grozić mu problemem energetycznym? Chciałbym wiedzieć, jakie zdanie na ten temat ma UE.

Co znaczy dobrosąsiedztwo w zwyczajach rosyjskim?

Nowy rząd zezwolił na przedłużenie pobytu Marynarki Rosyjskiej na Krymie nie na 25 lat, a dosłownie na wieki wieczne. Uczynił to wbrew bezpośrednim zakazom lokalizacji zagranicznych baz wojskowych na mocy artykułu 17. w pierwszej części Konstytucji Ukrainy, powołując się na kontynuowanie najmu według przepisów przejściowych Konstytucji Ukrainy, które mają charakter czasowy. Należy zauważyć, że pierwsza część Konstytucji Ukrainy jest rozdziałem o najwyższym stopniu legitymacyjnym. Aby wprowadzić do niego zmiany, zgodnie z artykułem 156 KU należałoby przeprowadzić ogólnokrajowe referendum. Ponadto, ratyfikacja umów międzynarodowych wymaga koniecznej zgody ze strony Rady Najwyższej Ukrainy. Jednak w dniu 27. kwietnia bieżącego roku w sali obradowej parlamentu nie prowadzono żadnych dyskusji.

Wielu oponentów wypowie się przeciw takiemu zdaniu, zwłaszcza że wskutek rozwiązania problemu z rosyjską marynarką na Krymie gaz znacznie staniał. I rzeczywiście, gaz stał się tani – tylko dla hutników i chemików, którzy pracują na oligarchów biznesu na wschodzie kraju. Nie jest tajemnicą, że gaz dla ludności jest wydobywany ze złóż, które znajdują się na Ukrainie, jednak Azarow oświadczył, że w 2011 roku ceny na niego również wzrosną.

Niepokojącymi są też umowy zawarte za zamkniętymi drzwiami o planach wprowadzenia GTS Ukrainy oraz projekt umowy o

Proйшло майже сто днів після обрання українцями нового президента, який згідно з Конституцією України є гарантом суверенітету, територіальної цілісності держави, а також механізмом стримувань і противаг між урядом та парламентом.

współpracy między Ukrainą a Rosją w budowie samolotów.

Na pytanie, co znaczy dobrosąsiedztwo w rozumieniu Rosjan, odpowiem tak: w zamian za kolejny przyjazd, audiencję, ściskanie dłoni Putina czy Miedwiediewa my, Ukraińcy, powinniśmy stale dawać w prezencie miłe „drobiazgi” – jedną z branż przemysłowych, które tak uprzejmie Wiktor Janukowicz czy Mykoła Azarow już oddają północnemu sąsiadowi. W zasadzie to nie jest aż tak ważne, ponieważ Miedwiediew nie tak dawno oznajmił, że flota to nie tylko ogromne pieniądze i tani gaz, ale też bezpieczeństwo półwyspu Krym, a nawet całej Ukrainy.

Jeśli Rosja rozpocznie wojnę z jakimś innym naszym sąsiadem, rosyjskie okręty natychmiast podniosą swoje kotwice i popłyną do braterskich nam krajów, aby tam „wyniszczać agresora”. A po powrocie do Sewastopola urządzią pompacyjny pokaz ognia. Część mieszkańców o orientacji prorosyjskiej wyjdzie im naprzeciw, aby powitać zwolniciele „Otiecziestwa”. Lub na przykład, z Rosji dostarczą głowice jądrowe i Sewastopol automatycznie stanie się celem ataków. Szczytem takiego marazmu jest brak zgody prawnej o najmie, dlatego charkowskie przedłużenie pobytu Marynarki Rosyjskiej faktycznie jest okupacją terytorium.

Na czym polega sąsiedztwo w zwyczajach amerykańskim?

Jest ono identyczne ze zwyczajami rosyjskimi. Z tą różnicą, że Obama na powitanie z Janukowiczem przygotował prezent w postaci wzbogacenia uranem w szczególnie dużych partiach, nie mniej niż 100 kg. Dlaczego aż tak dużo? Żeby jądrowym terory-

Osobisto мене, як громадянина, турбує недотримання главою держави делегованих йому законодавством функцій і повноважень. Також особливої уваги варте надмірне втручання влади у діяльність ЗМІ, політично zaangażовані та суперечливі рішення Конституційного Суду України, репресії проти опозиції. Поставивши за мету дати відповідь на актуальні питання, я частково дослідив політичну ситуацію, що склалась в державі після «старту» каденції Януковича.

Чи буде заперечувати Євросоюз проти розміщення іноземної бази в Києві?

Після квітневої ратифікації урядами Росії та України харківської угоди про пролонгацію перебування Російського чорноморського флоту у Севастополі, ми не чули жодного заперечення або застереження від Євросоюзу. Цитую Вацлава Бартушку: «Навіть, якщо Україна дозволить Росії розмістити російську військову базу в Києві, ніхто нічого не скаже. Україна – це незалежна держава і сама вирішує, що їй робити», – повідомив в інтерв'ю «КоммерсантЪ» посол міністерства закордонних справ Республіки Чехії зі спеціальних доручень з питань енергетичної безпеки при Євросоюзі.

Хоча можна зрозуміти Євросоюз, який з жахом згадує газові війни між Україною і Росією, пік яких сягнув січня 2009 року. Євросоюз готувався до різних варіантів газової кризи – проте скорочення поставок на 100%, напевно, не міг уявити собі ніхто, бо подібного не траплялось навіть за часів холодної

війни.

Уряд Миколи Азарова продовжує називати Росію своїм великим стратегічним партнером, та водночас затято критикує газові угоди Тимошенко. І тут виникає ще одне запитання: чи повинен один стратегічний партнер «ставити на коліна» іншого та чинити на нього енергетичний тиск? Цікаво знати, що про це все думає Євросоюз?

Що таке добросусідство по-російськи?

Нова влада від щирого серця дозволила розмістити військовий флот на території Криму не на двадцять п'ять років, а фактично на віки вічні. І зробила це, нехтуючи прямою забороною на розташування іноземних військових баз, статтею 17 першого розділу Конституції України, мотивуючи продовження оренди перехідними положеннями КУ, котрі є лише тимчасовими положеннями. Слід зауважити, що перший розділ КУ є розділом найвищої легітимності. Щоб внести до нього зміни згідно зі статтею 156 КУ, потрібно провести референдум. Проте ратифікація будь-яких міжнародних угод відбувається за обов'язковою згодою Верховної Ради України. Звісно, із процедурою обговорення, якою 27 квітня в парламенті навіть і не пахло.

Багато опонентів заперечать, особливо з приводу флоту, мовляв, газ став дешевим. І справді, газ став дешевим лише для металургів і хіміків, тобто великого бізнесу олігархів зі сходу. Не є секретом, що газ для населення видобувається з родовищ, які розташовані на території України, проте М. Азаров заявив, що і на нього вже в 2011 році зростає ціна. Насторожують закриті домовленості про плани щодо здачі ГТС України, проект угоди між урядами Росії та України про співпрацю в авіабудуванні та багато інших «корисних» і водночас таких таємних сюрпризів.

На запитання, що ж таке добросусідство по-російськи, я відповім так: за черговий приїзд, аудієнцію, рукоштовання Путіна чи Медведєва, ми з вами, себто українці, повинні робити невеличкі презенти у вигляді здачі якоїсь промислової галузі, які так запобігливо Віктор Федорович чи Микола Янович піднесуть нашому північному сусідові. Але в принципі, це все не важливо, бо Медведєв нещодавно заявив, що флот – це не тільки великі гроші та дешевий газ, а ще й безпека півострова Крим, і навіть всієї України.

У разі війни Росії з іншою, сусідньою нам країною, російські авіаносці миттю знімуться з якоря, і підуть до берегів братньої нам держави, аби їх винищувачі бомбардували «агресорів». А після прибуття в Севастополь влаштують пишній салют, а частина проросійськи налаштованих жителів вийдуть зустрічати визволителів «Отечества». Або приміром з'являться російські кораблі з ядерними боєголовками, і Севастополь автоматично стає мішенню. Апогеєм цього флотського маразму є юридична відсутність угоди про оренду, тому харківська пролонгація – це фактично окупація території.

Що таке сусідство по-американськи?

Те саме, що й по-російськи. Тільки перепрошую, Обама, щоб привітатись з Віктором Федоровичем, «бере» виключно збагаченням ураном в особливо великих партиях, кажуть не менше 100 кілограмів. Чому ж так багато? Щоб ядерним теро-

Їська молодіж проти димови тютюновому

W zeszłym tygodniu aktywiści Ogólnoukraińskiej Młodzieżowej Organizacji Pozarządowej «Demokratyczny Alians» w ramach kampanii «Za przyszłość bez palenia» przeprowadzili konferencję prasową «Młodzież przeciwko dymowi tytoniowemu». Jako pierwsi do kampanii antytytoniowej dołączyli się studenci Łuckiego College Pedagogicznego.

Aktywiści «Demokratycznego Aliansu» opowiedzieli o głównych punktach kampanii «Za przyszłość bez palenia», o światowej praktyce walki o prawa osób niepalących i zanalizowali wykonanie Ustawy Ukrainy «O przedsięwzięciach w sprawie uprzedzenia i zmniejszenia używania wyrobów tytoniowych i ich szkodliwego wpływu na zdrowie ludności» w ramach obrony praw osób niepalących.

Członkini «Demokratycznego Aliansu» Aleksandra Wataszczuk zawiadomiła, że w Łucku jest planowane przeprowadzenie szeregu przedsięwzięć, głównym celem których jest ochrona mieszkańców miasta przed dymem tytoniowym. Zwłaszcza zawiadomili organizację zaznaczyli, że walczyć nie z paleniem jako szkodliwym dla zdrowia przyzwyczajeniem, a z dymem tytoniowym, którym oddychają wszyscy – jak palące, tak i osoby niepalące, co znaczy, że cierpią też ci, którzy prowadzą i propagują zdrowy styl życia.

«Demokratyczny Alians» planuje przeprowadzić w Łucku monitoring sytuacji dotyczącej palenia w miejscach publicznych. Jednocześnie 26. maja będzie miała miejsce demonstracja od Majdanu Kijowskiego do centralnego placu miasta, gdzie zostanie zorganizowane teatralizowane przedstawienie «Łuck przesiąknięty dymem papierosów – mglista przyszłość». Organizacja pozarządowa rozpocznie także zbiór podpisów mieszkańców Łucka dla poparcia praw osób niepalących. Będzie także żądać grywny za

palenie wyrobów tytoniowych w miejscach publicznych oraz rozmieszczenia na terytorium stolicy obwodu tabliczki «Miejsce dla palących» i «Palenie wzbronione». Odpowiednie podanie «Demokratyczny Alians» planuje przekazać głowie miasta Bogdanowi Szybie z żądaniem zorganizowania niezbędnych przedsięwzięć. Oprócz Wołynia analogiczna kampania rozpocznie się w obwodach chmielnickim, lwowskim, czerkaskim, tarnopolskim i czernihowskim.

Zgodnie z Ustawą Ukrainy «O przedsięwzięciach w sprawie zmniejszenia używania wyrobów tytoniowych i ich szkodliwego wpływu na zdrowie ludności», która weszła w życie jeszcze w 2005 roku, właściciele zakładów gastronomicznych powinni wyznaczyć dla osób niepalących nie mniej niż połowę pomieszczenia, która jest rozmieszczona tak, by dym tytoniowy na niej nie rozchodził się. Niestety, właściciele prawie wszystkich łuckich pubów i kawiarni ignorują to wymaganie prawa.

Analogiczna sytuacja jest też z zakazem palenia w miejscach publicznych. Ustawa zakazuje palenia w windach i automatach telefonicznych, w zakładach opieki zdrowotnej, w placówkach oświatowo-wychowawczych, na placach zabaw, na boiskach, na klatkach schodowych, w przejściach podziemnych, w komunikacji miejskiej, regionalnej, krajowej oraz w transporcie połączenia międzynarodowego. Według zastępcy kierownika miejskiego zarządu ochrony zdrowia Mykoły

Jakymczuka w zeszłym roku zostało spisanych zaledwie 38 protokołów z wykroczeń dotyczących palenia w miejscach publicznych przez mieszkańców Łucka, podczas gdy należy te protokoły spisywać setkami. Pan Jakymczuk zwrócił uwagę również na to, że europejskie doświadczenie antytytoniowych kampanii przynosi pewne skutki, przynajmniej większość Europejczyków dziś jest przekonana, że palenie nie jest prestiżowym zajęciem.

Aktywista «Demokratycznego Aliansu» Dmytro Kupyra zaznaczył, że wdychając «cudzy» dym tytoniowy człowiek jednocześnie wdycha cztery tysiące substancji chemicznych. Z tego 69% – kancerogenów. Powiedział także, że Ukraina ratyfikowała Konwencję Ramową o Kontroli Tytoniu, która przewiduje uzgodnione postępowanie międzynarodowej wspólnoty dla przewidywania tytoniowej epidemii.

Ukraina zajmuje drugie miejsce po Rosji pod względem wielkości rynku zbytu produkcji tytoniowej. 11 milionów Ukraińców należy do aktywnych palaczy – 45% mężczyzn i 9% kobiet.

O szkodliwym wpływie dymu tytoniowego mówiono już dużo, jednak problem pozostaje, a sposobów jego rozwiązania nie ma. Podsumowując, należy podkreślić, że palenie nie jest problemem wyłącznie Ministerstwa Ochrony Zdrowia, a jest ogólnopaństwowym i społecznym obowiązkiem – troską o zdrowie dorastających i przyszłych pokoleń.

Iryna KOSTIUK

Луцька молоді проти тютюнового диму

Днями активісти Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Демократичний альянс» в рамках кампанії «За майбутнє без куріння» провели прес-конференцію «Молодь проти тютюнового диму». Першими, хто долучився до антитютюнової кампанії, стали студенти Луцького педагогічного коледжу.

Активісти «Демократичного альянсу» розповіли про основні пункти кампанії «За майбутнє без куріння», про світову практику боротьби за права некурців та проаналізували виконання закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення» в рамках захисту прав некурців.

Член «Демальянсу» Олександра Ваташук повідомила, що у Луцьку планується проведення ряду заходів, спрямованих на захист мешканців міста від тютюнового диму. До слова, активісти організації зазначили, що борються не з курінням як шкідливою звичкою, а з тютюновим димом, яким дихають усі – як курці, так і некурці, а відповідно, страждають і ті, хто веде та пропагує здоровий спосіб життя.

«Демократичний альянс» планує провести у Луцьку моніторинг ситуації щодо куріння в громадських місцях. Водночас 26 травня вони провели протестну ходу від Київського майдану до центральної площі міста, де організували театралізовану виставу «Прокурений Луцьк – туманне майбутнє». Також громадське об'єднання розпочне збір підписів мешканців Луцька на підтримку прав некурців. Зокрема вимагатимуть штрафувати за куріння в недозволеному місці, розмістити на території обласного

центру таблички «Місце для куріння» та «Курити заборонено». Відповідне звернення «Демократичний альянс» планує передати міському голові Богдану Шибі з вимогою вжити належних заходів. Окрім Волині, аналогічна кампанія розпочнеться у Хмельницькій, Львівській, Черкаській, Тернопільській і Чернігівській областях.

Згідно із законом України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення», прийнятому ще у 2005 році, заклади громадського харчування зобов'язані відвести не менше половини площі для відвідувачів, які не курять, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію. На жаль, власники практично усіх луцьких барів та кафе ігнорують цю вимогу закону.

Аналогічна ситуація і з забороною куріння в громадських місцях. Законодавство забороняє курити у ліфтах і таксофонах; у закладах охорони здоров'я; у навчальних та освітньо-виховних закладах; на дитячих майданчиках; на спортивних майданчиках; у під'їздах житлових будинків; у підземних переходах; у громадському транспорті (включаючи транспорт міжнародного сполучення). За словами заступника начальника міського управління охорони здоров'я Миколи Якимчука, минулоріч було

складено усього 38 протоколів за куріння лучан у невідведених для цього місцях, тоді як їх треба скласти сотнями. Пан Якимчук також наголосив, що європейський досвід антитютюнової кампанії приносить певні результати, принаймні, більшість європейців сьогодні переконані, що курити – це не престижно.

Активіст «Демократичного альянсу» Дмитро Купира зазначив, що вдихаючи чужий дим від цигарок, людина вдихає водночас чотири тисячі хімічних речовин. Із них 69% – канцерогени. Він нагадав, що Україна також ратифікувала Рамкову Конвенцію ВООЗ з контролю над тютюном, яка передбачає узгоджені дії міжнародного співтовариства для подолання тютюнової епідемії.

До слова, Україна займає друге місце після Росії за масштабами ринку збуту тютюнових виробів. Таким чином, 11 мільйонів українців є активними курцями, а це – 45% чоловічого населення країни та 9% жінок.

Про шкідливий вплив тютюнового диму вже говорилося багато, проте проблема залишається, а шляхів її вирішення немає. Підсумовуючи, хочеться підкреслити, що куріння не є проблемою виключно Міністерства охорони здоров'я, це загальнодержавний, громадський обов'язок – подбати про здоров'я підростаючих та майбутніх поколінь.

Iryna KOSTIUK

Peer Gynt – norweski Don Juan i hulaka, zabijaka i piękniś...

Пер Гюнт – норвезький Дон Жуан і гульвіса, забіяка і красень...

22 maja – karmił widzów na scenie Wołyńskiego Regionalnego Akademickiego Teatru imienia Tarasa Szewczenki grą swych miłosnych wybryków, które zmarnowały jego i innych losy. Obrysowany w poemacie dramatycznym H. Ibsena w XIX stuleciu, mistrzowskim tańcem przekonał nas o dawnej prawdzie: tylko miłość może chronić i ratować.

Niepowszednie dla naszego miasta artystyczne wydarzenie – balet – miało w ramach międzynarodowego projektu «Jednoczyć się: Wschód – Zachód». Balet zaprezentował zespół Donieckiego Narodowego Akademickiego Teatru Opery i Baletu imienia A. B. Sołowianenki. Wśród tancerzy tego twórczego zespołu wystąpili uhonorowani artyści, laureaci różnych międzynarodowych nagród, a przede wszystkim dobrze przygotowana, piękna i utalentowana młodzież. Balet z muzyką E. Griega przygotował choreograf teatru donieckiego Wadim Pisariw. Niestety, plan występów przewidywał w Łucku tylko jeden spektakl, bo tego samego wieczoru załoga podążyła do Iwano-Frankiwka, a potem – na wschód Ukrainy.

Nieczęsto zjeżdżają do nas tak liczne (grupa liczy 42 osoby) zespoły, tym bardziej z widowiskiem międzynarodowym. Balet był przygotowany na zamówienie norweskiego rządu, ponadto przez 2 tygodnie artyści występowali w mieście Troidhem na festynie-milenium pierwszej stolicy Norwegii. Tymi to szczegółami podzielili się z nami po przedstawieniu soliści Maksim Walczyk (Peer Gynt) a Iryna Komarenko (Solweig). «Niezwykle ciekawie i przyjemnie występować w tym balecie, który przygotowaliśmy prawie pół roku. Żeby zachować autentyczność utworu, Wadim Pisariw kilka razy odwiedzał Norwegię» – powiedział Maksim Walczyk. «Wyrazić akcję tańcem niełatwo, jednak gdy słyszysz oklaski i rzęsite brawa, rozumiesz, że się opląca. Ciepło przyjmują nas w naszym mieście. Jesteśmy tutaj po raz pierwszy. Spodobało się nam stare miasto i zamek. Żał tak szybko odjeżdżać» – dzieli się wrażeniami Iryna Komarenko. Aktorzy powiedzieli, że objechali dużo miast, ale tym razem chyba największe wrażenie wywarły na nich Trojndhem i polski Poznan, z którego właśnie przyjechali.

Po demontażu dekoracji aktorzy wyruszyli w drogę, zostawiając tym, kto zawitał do teatru, ciepłe wspomnienia.

Oleksa ROGOZA

22 травня на сцені Волинського обласного академічного театру імені Тараса Шевченка він показав свій нестримний норв, що занাপастив його та інші долі. Образ, змальований Г. Ібсеном у кінці XIX ст. в однойменній драматичній поемі, нині через віртуозний танець переконав нас у давній істині: лише вірна любов здатна вберегти і врятувати.

Небуденна для нашого міста мистецька подія – баlet – відбулася у рамках міжнародного проекту «Єднання: Схід – Захід». Balet показала група До-нецького національного академічного театру опери та балету імені А. Б. Солов'яненка. Серед членів цього творчого колективу – визнані артисти України, лауреати різних міжнародних конкурсів, а головне, професійно підготовлена, красива, талановита молодь. Постанову балету на музику Е. Гріга здійснив художній керівник донецького театру Вадим Пісарев. На жаль, згідно з гастрольним графіком, у Луцьку було передбачено лише один виступ, бо цього ж вечора колектив попрямував до Івано-Франківська, а потім – на схід України.

Нечасто заїжджають до нас такі чисельні колективи та ще й з міжнародними постановками (група складається з 42 чоловік). Balet ставили на замовлення уряду Норвегії, і протягом двох тижнів артисти виступали у м. Трондхеймі на святкуванні тисячоліття першої столиці Норвегії. Такими подробицями поділилися з нами солісти балету Максим Вальчик (Пер Гюнт) та Ірина Комаренко (Сольвейг) після закінчення вистави. «Надзвичайно цікаво і приємно виступати у цій постановці, яку ми готували майже півроку. Щоб передати автентичність твору, Вадим Пісарев кілька разів їздив до Норвегії» – розповів Максим Вальчик. «Танцювати balet важко, але коли чуєш аплодисменти і гучні «браво», розумієш, що воно того варте. Тепло зустрічають нас у вашому місті. Ми тут вперше, нам сподобалося старе місто і замок. Шкода, що так швидко відїжджати», – поділилася своїми враженнями Ірина Комаренко. Актори розповіли, що група гастролювала у багатьох містах, проте найяскравіші враження залишилися від перебування у Трондхеймі, а також від польської Познані, з якої вони й приїхали до Луцька.

Склавши романтично-казкові декорації, актори вирушають у дорогу, залишивши всім, хто відвідав театр, теплі спогади.

Oleksa ROGOZA

„Skarby...” w Kowlu „Скарби...” у Ковелі

W Centrum Kulturalno-Oświatowym miasta Kowel jest wystawiona ekspozycja zdjęć Skarby Wołyńskiego Lasu.

Jej organizatorami są: Obwodowy Zarząd Gospodarki Leśnej i Łowiectwa na Wołyniu, Wołyńska Obwodowa Porządowa Organizacja Młodzieżowa, Artystyczny Klub Fotografii i Filmów SPAŁACH-ART i Centrum Kulturalno-Oświatowe miasta Kowel. Prezentację na temat wędrowek po lasach wołyńskich oraz o szczegółach fotografii leśnej przeprowadzili Prezes Klubu Fotografii i Filmów Oleksandr Alfiorow, mistrzyni fotografii Switłana Zozula i przedstawiciel służby prasowej Wołyńskiego Obwodowego Zarządu Gospodarki Leśnej i Łowiectwa Sergij Ciuryć. Na wystawie można obejrzeć 31 zdjęć, przedstawiających m. in. kilkusetletnie

dęby i morskie sosny czy ogromnego ślimaka, pożerającego prawdziwka. Dyrektor Centrum Kulturalno-Oświatowego Ołena Walczuk zwierzyła się, że wystawa bardzo ją poruszyła i dodała duchownej mocy do walki o środowisko. Pani Ołena mieszka w lesie i musi bronić sosny i brzozy przed niedbalstwem gospodarzy i rębaczy. Swoimi wrażeniami z obejrzonej wystawy podzielili się Prezes Sektora Kreatywnego Artystów Kowelszczyzny Walentyn Danyluk, Maria Chotyńska, przedstawiciele władz miejskich Kowla Dmytro Łeśkiw i Rusłana Semerej, szef kowelskiego oddziału Ukrainńskiego Funduszu Kultury Gennadij Sarapin, krytyk artystyczny Myro-

sława Hudym. Fotoamator z Kowla Wasyl Słobodian zaprezentował swój slide show film. Słobodian zamierza założyć w Kowlu klub fotograficzny na wzór SPAŁACH-ART i wziąć udział w następnych wyprawach „leśnych” wołyńskich fotomyśliwych. Zbiór fotografii został już zaprezentowany w Łuckim Pałacu Kultury, Wołyńskim Obwodowym Muzeum Krajonoznawczym, w gmachu Łuckiej Rady Miejskiej. Organizatorzy obiecali później wymienić go na kolekcję zimową, gdzie bohaterami zdjęć stać się mają jelenie, żubry i dziki.

Służba prasowa
Wołyńskiego Obwodowego
Zarządu Gospodarki Leśnej i Łowiectwa

У Ковельському культурно-просвітницькому центрі експонується фотовиставка „Скарби Волинського лісу”.

Її організаторами виступили Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства, Волинська обласна молодіжна громадська організація „Мистецький фотокіно клуб „Спалах-АРТ” та Ковельський культурно-просвітницький центр. Презентували її голова фотокіно клубу Олександр Алфьоров, фотомитець Світлана Зозуля і працівник прес-служби Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства Сергій Цюриць. Вони й розповіли про захоплюючі подорожі лісами Волині, особливості лісових зйомок. На огляд виставлено 31 світлин про життя лісу та його мешканців. Митцям позували кількості дуби і корабельні сосни, молоді со-

снові бори і зовсім юні деревця. У фотооб'єктив потрапили велетенський слимак, що вирішив пообідати білим грибом, сестриці-росинки, які вмістили в собі цілий світ, лісові квіти та жуки. Директор культурно-просвітницького центру Олена Вальчук зізналась, що виставка її схвилювала і дала душевних сил у боротьбі за довкілля, адже Олена Іванівна живе у лісі і змушена відстоювати сосни і берізки від нерадивих господарів і тих, хто без дозволу рубає дерева. Своїми враженнями від перегляду світлин поділилися голова творчої секції художників Ковельщини Валентин Данилюк, Марія Хотинська, представники Ковельської міської ради Дмитро Леськів і Руслана Семереj, голова Ковельського відділення

Українського фонду культури Геннадій Сарапін, мистецтвознавець Мирослава Гудим. Ковельський фотоаматор Василь Слободян показав слайд-фільм власних світлин. Він мріє створити у рідному місті фотоклуб на зразок „Спалах-АРТу”, а ще взяти участь у наступних „лісових” експедиціях волинських фотомисливців. Ця колекція світлин уже експонувалася у Луцькому палаці культури, Волинському обласному краєзнавчому музеї, будинку Луцької міської ради. Згодом, пообіцяли організатори, її змінить зимова колекція, героями якої стали олені, зубри і дикі кабани.

Прес-служба Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства

Сzkoda gadać, trzeba malować

Примиwизм то kierunek w sztuce, charakteryzujący się naiwnością obrazu, podobnego do malunków dzieci. Ukształtował się pod koniec XIX stulecia. Specyfiką obrazów malarzy prymitywistów jest drobiazgowość, deformacja lub całkowite zignorowanie przestrzeni i perspektywy oraz nieskomplikowane techniki. Świat magiczny, często na modłę ludowych wyobrażeń lub proste obrazki życia codziennego – to najczęstsze motywy malarstwa prymitywnego.

W Polsce najwybitniejszym przedstawicielem tego kierunku był Epifan/Epifaniusz/ Drowniak, znany na świecie jako Nikifor Krynicki. Nikifor Krynicki – to nie pseudonim artystyczny, ale wynik specjalnej mistyfikacji władz PRL-u lat 60tych XX wieku – której celem było zatarcie niewygodnej wówczas po akcji Wisła łemkowskiej tożsamości Drowniaka.

Pół wieku fałszowania prawdziwego pochodzenia wybitnego artysty samouka wystarczyło, by dziś bardziej kojarzono imię Nikifor aniżeli chociażby nazwisko Drowniak.

Sam artysta, urodzony 21. maja 1895 roku w Krynicy, podpisywał się Matejko, Nikifor, Netyfor. W ramach akcji Wisła był trzykrotnie wysiedlany z rodzinnej Krynicy, do której uporczywie wracał (znana jest jego piesza wędrówka ze Szczecina) – stąd w obawie przed kolejnymi represjami został przy nadanym mu przez władze niełemkowskim imieniu.

O jego życiu wiemy niewiele. Pytany o szczegóły biografii mawiał: Szkoda gadać, trzeba malować.

Pasja malarska pochłaniała go całkowicie. Pozostawił po sobie blisko 40.000 obrazków. Od urodzenia niepełnosprawny, cierpiący na zaburzenia aparatu słuchu i mowy (podobnie jak jego matka) izolował się od społeczeństwa, wypełniając czas malowaniem scenek z życia, willi, kościołów, cerkwi lub pejzaży. Jako materiał wykorzystywał zgromadzone stare zeszyty, papierowe torebki, a nawet pudełka po papierosach. Malował głównie akwarelę, pod koniec życia kredką.

Lubił portretować samego siebie, szczególnie wtedy, gdy cieszył się już międzynarodowym uznaniem i mógł pozwolić sobie na lepsze ubranie. Mawiał wówczas – Nykyfor, welki pana.

Nie wiemy, jaki los spotkałby poniewieranego

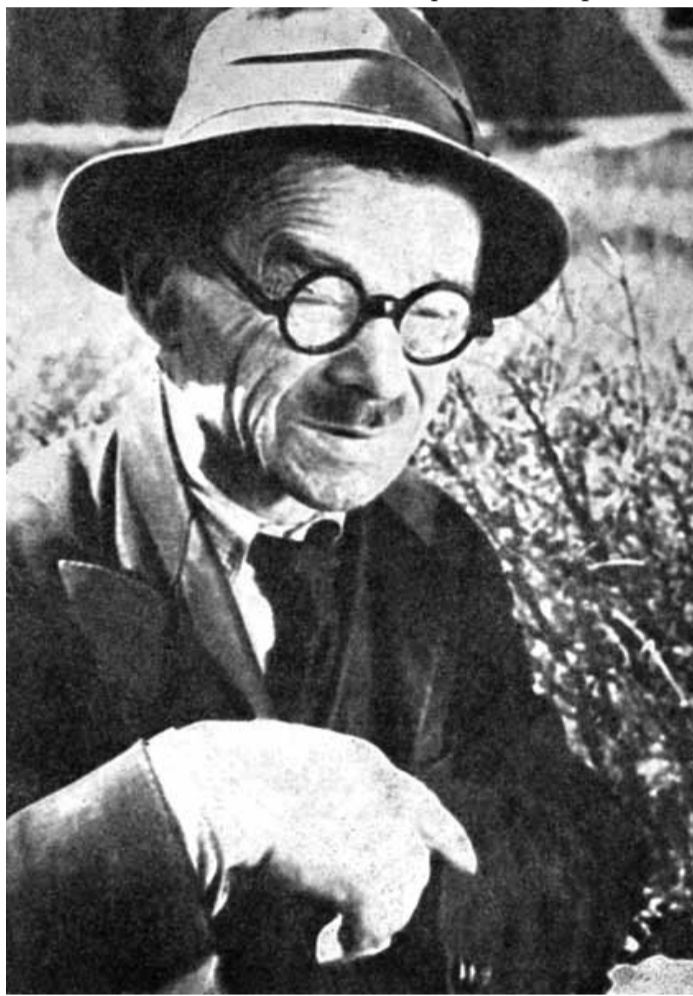
niepełnosprawnego, bezdomnego i bez żadnych dokumentów tułającego się po obcych Drowniaka, gdyby nie odkrył go dla świata w 1930 roku ukraiński malarz Roman Turyn. Zainteresowany obrazkami samouka i zachwycony jego pasją malarską Turyn zaprezentował twórczość Łemka z Krynicy polskim i ukraińskim kapitolom w Paryżu. Prezentacja spotkała się z dużym zainteresowaniem. W prasie pojawił się pierwszy obszerny artykuł o Nikiforze autorstwa Jerzego Wolffa, kolekcjonera dzieł Drowniaka. Po wojnie mecenat nad odkrytym artystą objęło małżeństwo Banachów, organizując wystawę dzieł artysty w Warszawie. Kilka lat później malarstwo Nikifora było już znane i cenione w całej Europie. Jego prace wystawiane były m. in. w Paryżu, Amsterdamie, Brukseli, Liege, Haifie, Baden-Baden, Frankfurtie nad Menem i w Hanowerze.

Sam artysta, nie posiadając przez długi czas dowodu osobistego i paszportu, nie mógł na początku korzystać z licznych zagranicznych zaproszeń. Dopiero, gdy opiekował się nim Marian Włosiński, polepszył się jego status materialny i społeczny. W kolekcji Włosińskiego jest około 300 fotografii Nikifora, także tych z wypraw zagranicznych.

Mimo sławy Epifaniusz Drowniak żył bardzo skromnie i zdawał się nie dostrzegać szumu publicystyczny – medialnego wokół siebie. Wyjazdy zagraniczne pod opieką Włosińskiego traktował jak wyprawy do krainy czarów. Lot samolotem pojmował jako przekroczenie bram nieba.

Ta przedziwna percepcja świata w połączeniu z jego żywą malarską wyobraźnią, głęboką pobożnością i wyalienowaniem uczyniły go twórcą wyjątkowym i rozpoznawalnym. Zacięcie malarskie odziedziczył być może po ojcu, którym według licznych hipotez był Aleksander Gierymski.

Epifaniusz Drowniak zmarł 10. października 1968 roku w Foluszu koło Jasła. Pochowany został na cmentarzu w Krynicy. Na grobie są napisy w języku polskim i łemkowskim.

Justyna JAN CZ

W Krynicy znajduje się także Muzeum Nikifora. W 2004 Krzysztof Krauze nakręcił film Mój Nikifor z Krystyną Feldman w roli tytułowej. Jednym z najbardziej znanych pomników Nikifora jest ten na Starym Mieście we Lwowie.

Dziś potocznie nikiforami określa się dzieła sztuki starożytnych, nieskażonych „akademickim” wymodelowaniem, wrażliwych, ale niedostępnych i zamkniętych na wpływy z zewnątrz w swoim świecie wyobraźni osobowości twórczych.

Не варто говорити, треба малювати

Примиwизм – це течія мистецтва, якій притаманна наївність зображення, подібна до дитячих малюнків, що сформувалася наприкінці XIX ст. Художники-примітивісти уважні до дрібниць та деталей, деформують або повністю ігнорують простір і перспективу, використовують нескладні техніки. Магічний світ, представлений у формі народних уявлень або простих картинок щоденного життя, – це мотив, який найчастіше зустрічається у примітивному живописі.

Видатним представником примітивізму у Польщі був Епіфан (Епіфаній) Дровняк, відомий у світі як Никифор Криницькі. Никифор Криницькі – це не мистецький псевдонім, а результат спеціальної містифікації, автором якої

Щецина), тому, побоюючись наступних репресій, він залишив дане йому владою не лемківське ім'я.

Про його життя знаємо небагато. Коли його питали про деталі біографії, він відповідав: «Не варто говорити, треба малювати».

Пристрасть до живопису поглинала його повністю. Залишив після себе біля 40 000 робіт. Від народження художник мав проблеми зі слухом і мовою (як і його мати). Никифор ізолював себе від суспільства, займаючись малюванням сценек з життя людей, архітектури будинків, костелів, церков або пейзажів. Як матеріал, використовував старі зошити, паперові торбинки, навіть коробки від цигарок. Малював, в основному, аквареллю, в останні роки життя – олівцем.

Полюбяв зображати самого себе, особливо тоді, коли отримав міжнародне визнання і міг дозволити собі кращий одяг. Казав тоді часом: «Никифор, великий пана» (Nykyfor, welki pana).

Не знаємо, яка доля чекала б Дровняка, каліку, який поневірявся, був безпритульним, не мав жодних документів, постійно жив у чужих людей, якби його не відкрив світові у 1930 році український художник Роман Турин. Зацікавлений роботами самоука і захоплений його пристрасстю до малювання, Турин представив творчість лемка з Криниці польським та українським капістам у Парижі. Презентація викликала великий інтерес. У пресі з'явилася перша велика стаття про Никифора, автором якої був Ежи Вольф – колекціонер робіт Дровняка. Після війни митцю патрунувало подружжя Банахів, яке організувало виставку його робіт у Варшаві. За кілька років роботи Никифора були відомими і цінувалися в Європі, їх виставляли у Парижі, Амстердамі, Брюсселі, Льєжі, Хайфі, Баден-Бадені, Франкфурті-на-Майні і в Ганновері.

Сам митець, не маючи протягом довгого часу паспорта, не міг спочатку відповісти на численні закордонні запрошення. Тільки тоді, коли ним почав опікуватися Маріан Влосінський, покращився його матеріальний та соціальний статус. У колекції Влосінського є майже 300 фотографій Никифора, в тому числі, й із закордонних поїздок.

Незважаючи на свою славу, Епіфаній Дровняк жив дуже скромно і, здавалося, що він не помічає публіцистично-медійного шуму навколо себе. Закордонні поїздки з Влосінським він сприймав як подорожі до чарівної країни, а переліт літаком – як перехід через небесні брами.

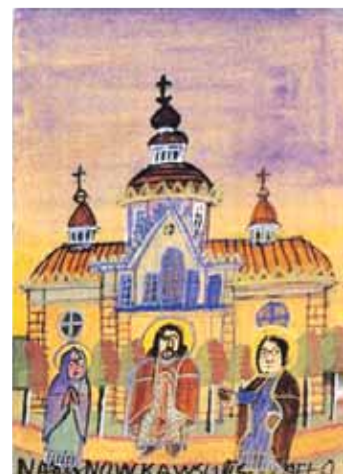
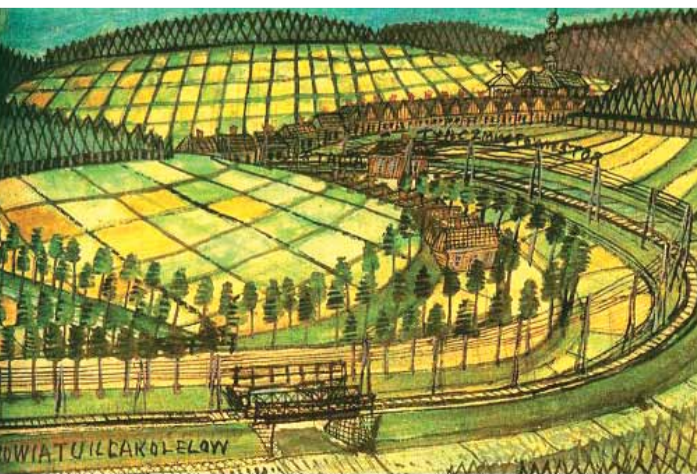
Таке дивовижне сприйняття світу у поєднанні з його живою мистецькою фантазією, глибокою побожністю та відстороненням від світу, зробило його винятковим та відомим митцем. Заняття малюванням успадкував, напевно, від батька, яким, згідно з численними гіпотезами, був Олександр Геримський.

Епіфаній Дровняк помер 10 жовтня 1968 року у Фолуші біля Ясла. Поховали його на кладовищі у Криниці. Написи на його могилі зроблені польською мовою та лемківським діалектом.

В Криниці знаходиться також Музей Никифора. В 2004 році Криштоф Краuze зняв фільм «Мій Никифор», головну роль у якому зіграла Кристина Фельдман. Одним з найбільш відомих пам'ятників Никифору – пам'ятник у Старому місті у Львові.

Сьогодні «никифорами» називають роботи, що представляють, так зване, наївне мистецтво, а також характерні риси самодостатніх, не зіпсованих академізмом, вразливих, але недоступних і замкнутих від зовнішніх впливів у світі своїх фантазій творчих особистостей.

Юстина JAN CZ

C 100 C 80 C 60 C 40 C 20 Y 10 Y 20 Y 30 Y 40 Y 50 Y 60 Y 70 Y 80 Y 90 Y 100 M 10 M 20 M 30 M 40 M 50 M 60 M 70 M 80 M 90 M 100 K 10 K 20 K 30 K 40 K 50 K 60 K 70 K 80 K 90 K 100

PRACA: Łuck. Wołyń. Ukraina. Polska. РОБОТА: Луцьк. Волинь. Україна. Польша

Ковельський міськрайонний центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
архітектор	1800	Досвід роботи за фахом. Професіоналізм. Працелюбність, відповідальність. Звертатися за адресою вул. Незалежності, 129
бармен	2000	Порядність, охайність, добросовісність. Графік роботи з 11,00 год. - до 23.00. год по змінно.
Звертатись вул. Симоненка, 66		
бухгалтер	1295	Обов'язково досконале знання програми 1С Бухгалтерія. Останні 3 роки бухгалтерський стаж.
вантажник	1000	Фізично здорові. Розвантажувати та завантажувати молочну продукцію. Бажання працювати.
верстатник деревообробних верстатів	1100	Обробка лісопродукції, робота в цеху, професіоналізм.
Працювати з 8,00 год до 17.00 год.		
взуттєвик з ремонту взуття	884	ПЗнання по ремонту взуття (набойки на каблучки, профілактика, проклейка, заміна подошви, каблучки).
водій автомобіля 2, 1 класу (автобуси)	950	Перевезення пасажирів (міські, приміські, міжміські перевезення). Із досвідом роботи. Без шкідливих звичок, Комунікбельність.
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (автомобілі (крім вантажних), таксі та автофургони)	1000	Водій маршрутного таксі, Досвід в маршрутних перевезеннях. Здібність, працьовитість.
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (важкі вантажні автомобілі з великою вантажопідйомністю та вантажні)	2000	Водій лісовозного автомобіля. Бажання працювати.
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (важкі вантажні автомобілі з великою вантажопідйомністю та вантажні)	1000	Знання автомобіля Камаз, з причепом. Із досвідом роботи. Без шкідливих звичок, Комунікбельність.
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (важкі вантажні автомобілі з великою вантажопідйомністю та вантажні)	2000	Водій авто. ГАЗ-53. Бажання та прагнення працювати.
водій автомобіля 3, 2, 1 класу (важкі вантажні автомобілі з великою вантажопідйомністю та вантажні)	900	Водій ЗІЛ-130, ГАЗОН-52. Обов'язково знання по ремонту автомобіля. Відповідального, без шкідливих звичок.
водій автотранспортних засобів	1500	Наявність всіх категорій. Практика роботи. Перевезення вантажів (будматеріалів, мін. вати, цемент, пісок).
водій навантажувача	900	Наявність посвідчення обов'язкове (можливе тракториста). Проходження мед. комісії. Із довідом роботи.

Посада	З/П	Вимоги
геодезист	1500	Професіоналізм. Відповідальність, добросовісність. Звертатися за адресою вул. Незалежності, 129
головний механік	2000	Звертатись у відділ кадрів за тел. 4-79-22, Бажано знання енергосподарства
електромеханік електрозв'язку	2014	ДОПУСК ДО РОБОТИ ПІСЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ МЕДОГЛЯДУ ПО ПРОФЕСІЇ В ЗАЛІЗНИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВУЗЛОВОЇ ЛІКАРНІ СТ. КОВЕЛЬ. ДОДАЄТЬСЯ РАЗОВИЙ КВИТОК.
електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	1100	3 група допуску. Працелюбність, прагнення працювати.
закрійник	884	Професіоналізм, відповідальність. Прийняті на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
закрійник	884	Професіоналізм, відповідальність. Прийняті на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
закрійник	1000	Професіоналізм, відповідальність. Заробітна плата + премія.
Інженер лісового господарства	1500	Звертатись у відділ кадрів за тел. 4-79-22, Наявність прав водія
контролер на контрольно-пропускному пункті	884	КОНТРОЛЕР ПО ПАРКУВАННЮ АВТОТРАНСПОРТУ, ПОРЯДНІСТЬ.
косметик	1000	Знання сучасної косметології (маски, макіяж, дизайн) Відповідальність, бажання працювати. Салон "Шарм"
манікюрниця	884	ПЗ. Вміння робити сучасного декоративного та художнього манікюру. Заробітна плата залежить від виробітку.
машиніст крана (кранівник)	2000	Машиніст козлового крана. Дисциплінованість, знання структури козлових кранів.
машиніст-кранівник	2000	ПРАЦЮВАТИ КРАНІВНИКОМ БАШТОВОГО КРАНА. Досвід роботи за фахом. Відповідальність. Наявність посвідчення.
менеджер (управитель) із збуту	1000	Знання будівельної сфери. Реалізація вікон і дверей. Звертатись в офіс по вул. Сагайдачного. 10 каб. 1
механік	884	Із досвідом роботи за фахом, старанність в роботі.
механік цеху	1150	Механік по обслуговуванню обладнання швейних цехів. Знання швейного обладнання. Заробітна плата відрядно-преміальна.
модельєр-конструктор	884	Професіоналізм, відповідальність. Прийняті на роботу після стажування. Заробітна плата + премія.
начальник відділення зв'язку	1000	Можливе навчання. Робота на підміну відпусток з виїздом по населених пунктах Ковельського району. Оплачується дорога, добові 6 грн. додаються. Працювати понеділок, вівторок, четвер, субота.

Посада	З/П	Вимоги
начальник відділення зв'язку	1000	Можливе навчання. Робота на підміну відпусток з виїздом по населених пунктах Ковельського району. Оплачується дорога, добові 6 грн. додаються. Працювати понеділок, вівторок, четвер, субота.
охоронець	884	ПЗ. Охороняти стоянку, Працелюбність, порядність.
охоронець	1225	Бажання працювати ДР Робота в Ковельському районі
перукар (перукар - модельєр)	884	ПЗнання сучасної стрижки, зачісок, хім. завивок. Бажання працювати. Заробітна плата залежить від виробітку.
підсобний робітник	884	Виконувати будівельні роботи. Фізично-здорові. Без шкідливих звичок. Старанність в роботі.
підсобний робітник	900	Працювати в столярному цеху по виготовленню меблів (укладка дошок, покраска) Без шкідливих звичок. Старанність в роботі.
продавець продовольчих товарів	900	Працювати з 8,00 год до 20,00 год. в магазині "Інеса" по вул. Ватутіна, 72, а Порядність. Бажання працювати.
продавець продовольчих товарів	884	Працювати в магазині с. Дубове. Порядність. Бажання працювати.
Продавець-консультант	900	Бажання працювати. Робота в Ковельському районі
Продавець-консультант	900	Бажання працювати. Робота в Ковельському районі
Продавець-консультант	900	Бажання працювати. Робота в Ковельському районі
слюсар з ремонту автомобілів	884	Із досвідом роботи за фахом обов'язково, старанність в роботі, працелюбність. Знання будови та ремонту автомобіля.
	1200	Вміння виготовляти та ремонтувати інструменти та пристрої, виконувати термічне оброблення деталей, доводити інструмент та рихтувати вироби, які виготовляє. Виготовляти деталі фігурного контуру.
соціальний робітник	884	Догляд за садибними та престарілими. Проживати с. Гончий Бріз. Працювати з 9,00 год до 13,00 год. Обов'язково наявність санітарної книжки.
столяр	900	Столяр із виготовлення меблів. Бажання працювати.
столяр	900	Навики роботи. Відповідальність, дисциплінованість.
фармацевт	1030	Бажання працювати. Знання фармацевтичної галузі.
фармацевт	884	Дисциплінованість. Знання фармакології.
фармацевт	1000	Відповідальність, бажання працювати, чесність. Знання фармацевтичної галузі.
формувальник ковбасних виробів	884	Працювати в ковбасному цеху, мати досвід у цій сфері. Відповідальність, бажання працювати.

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ковель, вул. Сагайдачного, 6а, тел. (8-252) 7-11-40, 7-11-38

РОБОТА В ПОЛЬЩІ

www.eurorabota.com

м. Луцьк вул. Станіславського 11
Тел: 0332 789899; 096 83 00900
e-mail: ikalina@itt.net

СПД Сверчевська Лариса Олександрівна

ПРОПОНУЄМО: роботу для швачок; закрійниць для роботи в ательє, різноробочі для роботи в теплицях, будівельники різних спеціальностей.

Спочив у французькій землі Зостає похований в землі французькій

Wrodzinie Barbary i Jakuba Chmielewskich, którzy mieszkają w Zwozach, jeszcze za rządów II RP urodziło się pięć dzieci – cztery dziewczynki i syn Ołeksij. Syn gdzieś już w Argentynie został wpisany do rejestru po hiszpańsku – Oleandro.

Do Hiszpanii pojechał w poszukiwaniu lepszego losu mając już wtedy w pełni ukształtowaną tożsamość. A ufornowała się ona, jak wspomina siostra Ludmiła, pod wpływem ideałów komunistycznych zaczerpniętych od kolegów z Chopnewa i Trostianca, skąd pochodziła matka i gdzie mieszkał dziadek Sydir Pyłypczuk. Właśnie on sprzedał część roli, żeby nazbierać trochę pieniędzy na drogę dla wnuka.

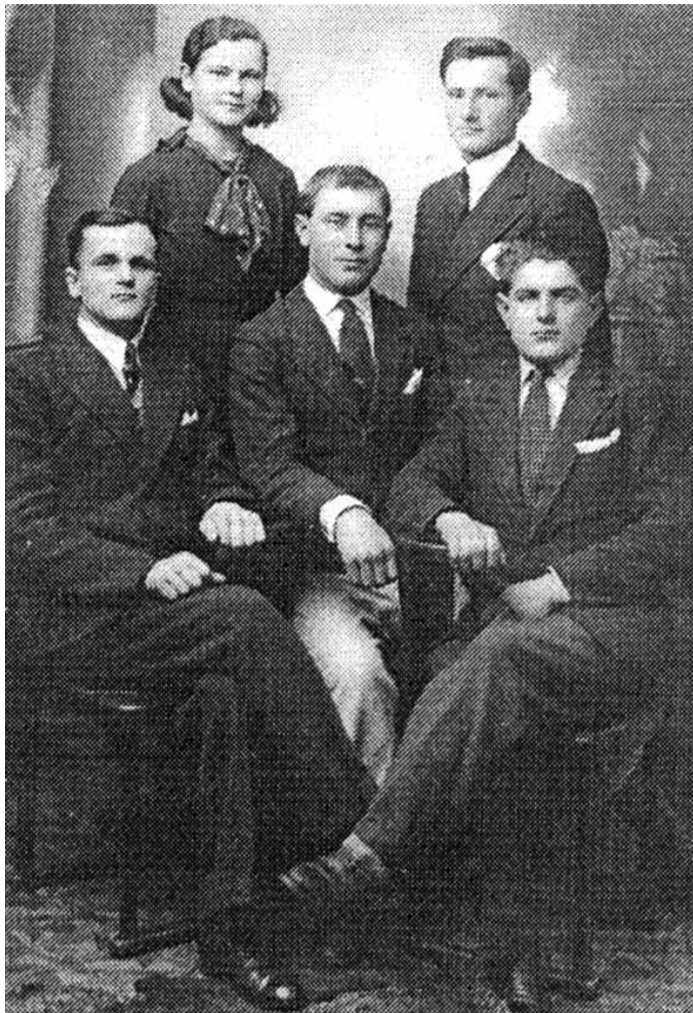
Później, kiedy w latach 50-tych niektórzy emigranci zaczęli napływać na Ukrainę, do Chmielewskich dotarła wiadomość, że Ołeksij marzy o powrocie do kraju. Jednak przeszkodą dla urzeczywistnienia tego marzenia stała się druga wojna światowa, która ogarnęła całą Europę. „Argentyńczyk” Chmielewski, mający obywatelstwo polskie, porzucił zawód mechanika samochodowego z wysokimi zarobkami i dobrowolnie wpisał się na listę legionistów Wojska Polskiego, które zbierał poza granicami kraju generał Anders. Zarówno rodzina w domu, jak i znajomi w Argentynie na początku tylko domyślali się, a potem byli już pewni tego, że Ołeksij zginął w walce przeciw faszystom. Jednak gdzie to się stało, pod jakim niebem?

Jeszcze w latach 60-tych poszukiwania prowadziły siostry, szczególnie zaangażowała się w to Ludmiła. Poszukiwania prowadzono przez Czerwony Krzyż i przez znajomych. Pomagał w tym rodak Piotr Sardaczuk, który w tym czasie pełnił

funkcję Ambasadora Ukrainy na Słowacji i w Polsce, był też wiceministrem Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukrainy. Jednak sprawy nie doprowadzono do końca, a całościowego obrazu tragedii nie mamy do dziś. Jedynie wiemy, że w latach 90-tych siostry otrzymały od Rządu Polski nieduże wsparcie materialne. Ale najważniejsze było nie to, a wiadomość, że wreszcie znaleziono jakąś informację o Ołeksym Chmielewskim. Na liście poległych żołnierzy Pierwszej Dywizji Pancерnej, prochy których znajdują się poza granicami Ukrainy i Polski, znaleziono również Aleksego Chmielewskiego – urodzonego we wsi Zwozy w gminie Kiwerce w powiecie łuckim. Jego szczątki doczesne spoczywają na ziemi francuskiej, gdzie zginął w sierpniu 1944 roku.

Należy wymienić również innych pochodzących z Wołynia legionistów pancерnych, których nazwiska zasługują na szczególną uwagę: Iwan Bilawskij (ur. 1915, Balarka, Silno) – zginął w Danii, Władysław Jewpłow (ur. 1917, Łuck) – poległ we Francji, Zygmund Nejman (ur. 1907, Antonowka powiatu łuckiego) – poległ w Wielkiej Brytanii, Antoni Samoluk (ur. 1922, Chopnów rejonu Kiwerce). Ojciec Antoniego Samoluka podążył z rodziną za ocean w latach 30-tych. Ta lista jest drogowskazem zainteresowanych poszukiwaniem zaginionych w czasie zawieruchy wojennej krewnych oraz cenną pomocą dla tych, którzy odrażdżając pamięć o walczących przeciw faszystom, pragną w ten sposób przekazać wiedzę o tragicznych wydarzeniach z lat wojny następnym pokoleniom, za jakie ich urodzeni wcześniej rówieśnicy złożyli ofiarę z życia.

Ci ludzie nie byli zwykłymi najemcami - elementem deklasowanym, jak o nich robiono wzmiankę w słow-

nikach radzieckich. Nie jest tajemnicą, że wówczas w Europie legionisci już posiadali ubezpieczenia. Koszty ubezpieczeniowe lub spadek, które były przekazywane zza granicy krewnym i bliskim osób zmarłych, częstokroć były przywłaszczane przez państwo radzieckie. Odbywało się to w bardzo zakamuflowany sposób. Skoro taki los spotkał koszty legionistów i przyczyniło się to do ich oszczerczego zniesławienia, to chociażby teraz należało wymienić ich nazwiska i utrwalić je w pamięci narodowej w ich rodzinnych miejscowościach.

Walerian TYNCZUK, m. Kiwerce

Na zdjęciu: pierwszy z prawa w pierwszym szeregu Ołeksij Chmielewski. Zdjęcie zrobiono w Łucku przed wyjazdem Ołeksija za ocean. Być może i inne osoby na zdjęciu są emigrantami z Wołynia.

Усім ї Варвари і Якова Хмилевських, що у Звозах, ще при Польщі підростало п'ятеро дітей – чотири дівчинки і син Олексій. Останній десь вже в Аргентині на іспанський манер записаний був Олеандро.

Олексій виїхав туди у 1930-их у пошуках кращої долі, маючи вже цілком сформований світогляд. Формувався він, як згадує сестра Людмила, під впливом комуністичних ідей, що йшли від друзів з Хопнева і Тростянця, звідки родом була мати і де жив дід Сидір Пилипчук. Саме він продав частину землі, щоб зібрати трохи грошей на дорогу внукові.

Уже пізніше, коли у 50-их роках дехто з емі-

грантів почав відвідувати Україну, до Хмилевських долинула звістка про те, що Олексій мріяв про повернення. Але мріям на заваді стала Друга світова війна, що вирувала в Європі. «Аргентинець» Хмилевський, що мав польське громадянство, залишив високооплачувану роботу автослюсаря і пішов добровольцем-легіонером у польську армію, яку сформував за межами Польщі генерал Андерс. І рідні дома, і знайомі в Аргентині спочатку лише здогадувались, а потім впевнились, що Олексій поліг у боротьбі з фашизмом. Але ж де, під яким небом?

Ще з 60-их років пошуком того, де це сталося, займалися сестри, зокрема, Людмила Яківна. Шукали і через Червоний Хрест, і через знайомих. Допомога у пошуках і земляк Петро Данилович Сардачук, який був Послом України в Словацькій Республіці, в Польщі, заступником Міністра закордонних справ України. Але справу не доведено до кінця, цілісної картини трагедії немає й досі. Хіба що у 90-их роках сестри одержали від уряду Польщі невелику допомогу грошми. Проте (і це головне для рідні!) знайшли такі дані про Хмилевського Олексія: у списку полеглих жовнів Першої танкової дивізії, похованих за межами Польщі та України, значиться і він, уродженець села Звози гміни Ківерці Луцького повіту. Прах Олексія покоїться у Франції, де обірвалось його життя у серпні 1944 року.

Варто назвати й інших легіонерів-танкістів, чий імена, як уродженців Волині, привертають увагу: Білявський Іван (1915 р.н., Баларка, Сильно) – загинув у Данії; Єв-

лов Владислав (1917 р.н., Луцьк) – у Франції; Нейман Зигмунт (1907 р.н., Антонівка Луцького повіту) – у Великобританії; Самолук Антон (1922 р.н., Хопнів Ківерцівського району). Батько останнього, Петро, виїхав із сім'єю за океан теж у 30-их роках. Цей список є орієнтиром для тих, хто зацікавлений у пошуках родичів, земляків, хто відновлює пам'ять про борців проти фашизму, щоб зробити її надбанням майбутнього, якому вони пожертвували свої життя, занести їх імена на обеліски.

Не були ці люди звичайними найманцями з числа деklasованих елементів, як про них писали словники радянського періоду. Не таємниця, що за кордоном уже тоді добровольці-легіонери підлягали страхуванню. Страхові суми чи спадщина, яка надходила з-за кордону рідним та близьким померлих, часто привласнювались радянською державою. Відбувалось це у такій завуальованій формі, як вимога до спадкоємців дати згоду побудувати, наприклад, дорогу. Так було, зокрема у Любешівському районі під час будівництва дороги до сіл Бучин та Куринь. Якщо подібне сталося і з коштами легіонерів - борців з фашизмом з Волині, то потрібно хоча б нині назвати їх імена, увіковічнити пам'ять про них у назвах тих об'єктів.

Валеріан ТИНСЬКИЙ, м. Ківерці

На фото: перший справа у першому ряду - Олексій Хмилевський. Світлина зроблена у Луцьку перед від'їздом Олексія за океан. Цілком можливо, що й інші, зображені на світлинці, - теж емігранти з Волині. Чекаємо відгуків та повідомлень читачів, хто ж ці люди.

Petlura – zapomniany bohater

Na tle głośnych obchodów dużej ilości ważnych dat, które przypadają na maj, w dziwny sposób pozostały nie zauważone dwie daty. 23 maja minęła nie „okrągła”, ale jednak rocznica urodzin Symona Petlury, 25 maja – rocznica jego tragicznej śmierci (1879-1926).

Ta postać w historii Ukrainy jest znacząca i sprzeczna, tajemnicza i niedoceniona, głównie dlatego, że radziecka propaganda latami efektywnie kreowała w naszych oczach wizerunek Petlury – wroga narodu. Nasze stereotypowe poglądy na historię do dziś nie dają nam możliwości zmienić ten werdykt. Po prostu nie dostaliśmy rozkazu okrywać go chwałą.

Natomiast, to właśnie jemu musimy zawdzięczać narodziny narodowej armii, to właśnie on uparcie walczył za niepodległość wówczas, gdy świat nie wiedział, co to Ukraina, to dzięki jego współpracy z Piłsudskim nawała bolszewicka nie dotarła do Zachodniej Europy. Petlura uważał, że ukraińska niepodległość nie może odbyć się bez wsparcia największych krajów Zachodu, bez niego nowe próby ukraińskiego państwowego renesansu mogą skończyć się katastrofą. Te jego myśli z początku lat 20-tych XX wieku wydają się być aktualnymi do dziś. Czy może historia się powtarza?

Natalia DNYSIUK

Петлюра – забутий герой

На фоні гучних святкувань великої кількості важливих дат, що припадають на травень, дивним чином залишилися непоміченими дві дати. 23 травня минула, хоч і не „кругла”, але все ж річниця народження Симона Петлюри, 25 травня – річниця трагічної смерті (1879-1926).

Ця постать в історії України – знакова і суперечлива, таємнича і недооцінена, головним чином тому, що радянська пропаганда роками ефективно формувала в наших очах образ Петлюри – ворога народу. Наші стереотипні погляди на історію до сьогодні не дають нам можливості переглянути цей вердикт. Нам просто не дали команди його возвеличувати.

Натомість, саме йому ми повинні завдячувати за створення національної армії, саме він вперто боровся за незалежність тоді, коли світ не знав, що таке Україна, саме завдяки його співпраці з Пілсудським більшовицька наваля не змогла прорватися у Західну Європу. Петлюра вважав, що українська незалежність не може відбутися без підтримки провідних країн Заходу, без неї нові спроби українського державного ренесансу можуть завершитися катастрофою. Ці його думки з початку 20-х рр. XX ст. видаються актуальними й дотепер. Чи, можливо, історія повторюється?

Наталія ДЕНИСЬКО

Maria Konopnicka, czyli żabot w kosmosie

Lwów, Cmentarz Łyczakowski, II rondo, piąta Laleja i - jest - nadobna dama uczesana staromodnie z przedziałkiem pośrodku i wielkim żabotem, przyszpilonym misternie do bluzki przypominającej bardziej zbroję aniżeli zwiewną damską konfekcję. Taką potomnym zostawiła w kamieniu autorka rzeźby, Luna Drexlerówna. Po owym pancernym niemal żabocie i owym przekornym legendarnym przedziałku rozpoznają ją dziesiątki polskich turystów, przybywających do alei Panteonu Wielkich Lwowian.

Maria Konopnicka. 23. maja znów miała urodziny - tym razem sto sześćdziesiąte ósme.

O krasnoludkach i sierotce Marysi, Na jagody, O Janku Wędrawniczku - za te utwory kochały ją w Polsce całe pokolenia maluchów. Bez zbędnej dydaktyki i nadętego w bańki liter moralizowania trafiała nie tylko w smaczki najmłodszych odbiorców, ale także w wyrafinowane gusta literackie odbiorców dojrzałych. Jej poezja - choć gatunkowo trudna do przełknięcia dla epoki realizmu, w jakiej przyszło Konopnickiej tworzyć, odpowiadała często na palące problemy tamtego czasu - nierówność społeczną i niepokój życia publicznego. Do swej poetyckiej spuścizny dołączyła także popularny w drugiej połowie dziewiętnastego stulecia gatunek prozy - nowelę. Dym, Mendel Gdański, Nasza szkapa - to tytuły jej najbardziej znanych i poczytnych małych form prozatorskich, których z czasem stała się mistrzynią. Kształcenie u siostr sakramentek w Warszawie wpłynęło na jej wrażliwość społeczną. Cierpienie, bieda, głód, choroba, śmierć, to u Konopnickiej motywy przepłatające się z miłością, poświęceniem, młodością, domem. Umiejętność pisania zwięzłego, zdyscyplinowanego - to perła pióra w świecie literackich szaleństw kobiet. A na takie zalety twórczości Konopnickiej zwrócili uwagę już współcześni jej krytycy.

Uformowanie się pewnych cech pisarstwa zależało od atmosfery rodzinnego domu - braku przedwczesnie zmarłej matki i w jej miejscu wymagającego ojca, nie pozwalającego so-

bie na mdłe opowiastki o pensjonarskich miłostkach, a wychowującego dzieci w atmosferze surowej powagi i szacunku dla wartości najwyższych. Stąd poezja i proza Konopnickiej jest w tej szczególnej moralności dobrze zakotwiczona.

Ojciec zresztą był nie tylko sam znawcą literatury, ale także strażnikiem narodowego pamiętek ołtarza. Tak samo jak brat Marii, który poległ w powstaniu styczniowym. To ostatnie wydarzenie miało duży wpływ na młodą pisarkę. Mądrzej i przemyślanej postawy obywatelskiej na posterunku patriotycznych obowiązków nie można Konopnickiej odmówić. Jej sztandarowy pod tym względem tekst Rota pretendował z Mazurkiem Dąbrowskiego do statusu hymnu Polski.

W dobie pierwszych niepokojów feministycznych Konopnicka redagowała pismo dla kobiet Świt oraz tymczasowo współpracowała z pismem emancypantek - Bluszczem. Jej artykuły zachowywały jednak zdroworozsądkowe podejście do problemu feminizmu i w zupełności dystansowały się do zbyt wykoślawionego obrazu zamęczonej płci pięknej w świecie dominacji mężczyzn. Nie pomogło to jednak pisarce uratować swego małżeństwa, które po czternastu latach zakończyło się rozstaniem z mężem.

Dla uczczenia srebrnego jubileuszu twórczości literackiej otrzymała w darze wdzięczności od społeczeństwa polskiego dworek w Żarnowcu.

Zmarła we Lwowie 8. października 1910 roku. W grobie wzięło udział około

Na grobie pisarki wyryto napis:

*...Proście wy Boga o takie mogiły,
Które leż nie chcą, ni skarg, ni żalości,
Lecz dają sercom moc czynu, zdroj siły
Na dzień przyszłości.*

Spokojnie spoglądająca pani z nagrobego popiersia nie przypuszczała zapewne, jak prorocze okażą się te słowa dla Polaków - **z mocy czynu** narodził się **dzień przyszłości** - Polska odzyskała wkrótce po wyrzyciu napisu niepodległość.

50.000 osób. Jak zawsze przy takich okazjach, Lwowem wstrząsnęła kolejna fala manifestacji patriotycznych.

Sława Marii Konopnickiej rozeszła się szerszym echem nie tylko w Polsce, ale nawet w... kosmosie. Międzynarodowa Unia Astronomiczna postanowiła nazwać jeden z kraterów na Wenus imieniem pisarki. A w obliczu takiego rozwoju wypadków chyba już nie przystoi przyczepiać się znowu do tego staroświecko pancernego żabotu...

Justyna JANCZ

Марія Конопніцка, тобто жабо у космосі

Львів, Личаківське кладовище, другий поворот, п'ята алея і ось вона - дорідна пані зі старомодною зачіскою і проділом посередині та з розкішним жабо, майстерно пришпиленим до блузки, яка більше нагадує панцир, аніж легкі жіночі шати. Такою залишила її потомкам у каміні автор скульптури, Луна Дрекслерівна. За цим панцирем із жабо і проділом у косах її впізнають тепер десятки польських туристів, які прибувають на алею «Пантеону визначних львів'ян».

і представляє усі тривоги тогочасного суспільства. Її поетичну спадщину доповнює досить популярний у другій половині дев'ятнадцятого століття прозовий жанр - новела. «Дим», «Гданський Мендель», «Наша шкапа» - це назви найбільш відомих і поширених серед читачів зразків малої прози, які вишли з-під майстерного пера Марії Конопніцкої. Освіта, здобута у черниць-сакраменток у Варшаві зумовила її суспільну вразливість. Страждання, нужда, голод, хвороби, смерть - це мотиви, які у письменниці переплітаються з любов'ю, посвяченням, молодістю, домівкою. Уміння писати зв'язно і влучно - ось перлина самобутності її пера у світі жіночих літературних шаленств. На такі переваги творчості Конопніцкої критики звернули увагу ще за її життя.

Атмосфера родинного дому вплинула на формування особливих рис стилю письменниці, а саме - передчасна смерть мами та завжди вимогливий батько, який не дозволяв собі надмірної ніжності і теплоти. Він виховував дітей в дусі суворої поваги до найвищих моральних цінностей. Це і стало підґрунтям для поезії і прози Марії Конопніцкої.

Батько зрештою був не тільки знавцем літератури, але й охоронцем «національних пам'яток вітваря», як і брат Марії, який загинув під час Січневого повстання. Ця трагічна подія відіграла значну роль у творчості молодої письменниці. Їй не можна відмовити у мудрій і продуманій громадянській позиції на чатах

патріотичного обов'язку. Взірцевим у цьому плані став текст «Присяги», який разом з «Мазурком» Домбровського претендував на статус польського гімну.

У добу перших феміністичних віянь Конопніцка була редактором жіночого часопису «Світанок» і тимчасово співпрацювала з емансипованим виданням «Плюш». Однак у всіх її статтях збережено здоровий глузд стосовно фемінізму і немає гнітючого образу втомленої жінки у домінуючому світі чоловіків. На жаль, це не допомогло письменниці врятувати свою власну сім'ю, яка, після чотирнадцяти років спільного подружнього життя, розпалася.

Під час святкування срібного ювілею літературної творчості на знак вдячності Конопніцка отримала від польської громади невеличке обійстя в Жарновці.

Померла письменниця у Львові 8 жовтня 1910 року. Попрощатися з нею прийшло понад 50 тисяч осіб. Як завжди це бувало, похорони визначної діячки стали для Львова ще однією нагодою для чергових патріотичних маніфестацій

Слава Марії Конопніцкої викликала значний резонанс не лише в Польщі, а й сягнула... космосу. Міжнародна астрономічна асоціація вирішила присвоїти одному з кратерів на Венері ім'я письменниці. Тож після такого розвитку подій, мабуть, не варто надто придиратися до старосвітського панце-ру з жабо...

Юстина ЯНЧ

*I jam się też rozszumiał - buk między bukami,
Tako mi się stało święte pasterskie śpiewanie,
żem zamarzył, syn Piastów - izraelski Dawid,
By mi na czoło Pańskie zeszło pomazanie...*

90. urodziny Kapłana Piotrowego z Wadowic

W Roku Kapłańskim słowa te nabierają szczególnego znaczenia - tym bardziej, że wyszły spod pióra wielkiego polskiego kapłana - Karola Wojtyły. W tym roku obchodzimy nie tylko piątą rocznicę śmierci Jana Pawła II, ale także jubileusz Jego urodzin - 18. maja minęło dziewięćdziesiąt lat od Jego przyjścia na świat w Wadowicach.

Ostatnie lata przynio-

sły obfity plon publikacji biograficznych, poświęconych Karolowi Wojtyłce.

W Roku Kapłańskim warto zatrzymać się jednak nie nad biograficznymi wątkami, a nad istotą kapłaństwa w wydaniu Jana Pawła II i nad głębokim wymiarem Jego gorsetowej definicji kapłaństwa: Kapłan - to człowiek dla innych.

Justyna JANCZ

90-та річниця від дня народження Намісника Петрового з Вадовіц

У Році Священника ці слова набирають особливого значення, тим більше, що вони вишли з-під пера великого польського священника - Кароля Войтили. В цьому році минає не тільки п'ята річниця смерті Йоана Павла II, але також на цей рік припадає його ювілей - 18 травня минуло дев'яносто років від дня, коли він з'явився на світ у Вадовіцях.

Останні роки принесли рясний урожай біографічних

публікацій, присвячених Каролу Войтиці.

Проте у Році Священника варто задуматися не над біографією, а над істотою священства в інтерпретації Йоана Павла II і над глибоким змістом його лапідарного визначення священства: «Священник - це людина для інших».

Юстина ЯНЧ

